

Praktiline ettevõtluskuu

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

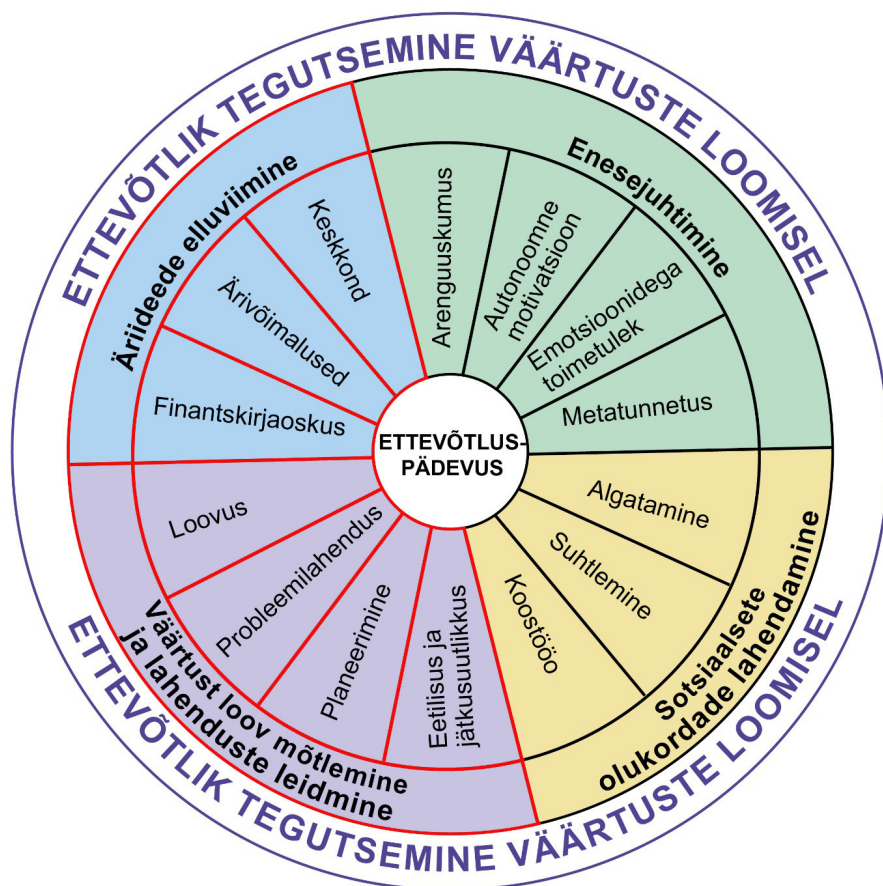
Eesti
tuleviku heaks

ÕPPEMATERJALI 7. OSA

Praktiline ettevõtluskuu

ÕPPEMATERJALI 7. OSA

Neljanda koolitusnädala õppematerjalid käsitlevad teadmisi ja oskuseid, mis omakorda aitavad luua ärivõimalusi avardava keskkonna. Praktilised tegevused annavad teadmisi ettevõtlusvaldkonnas tegutsemiseks, aidates äriideed ellu viia.

Üks puujalaga intervjuerija ütles Frank Zappale: "Teie pikki juukseid arvestades paistate siit, kus mina istun, naisena." Frank Zappa vastas: "Siit, kus mina istun, paistate teie lauana."

ÕPPEMATERJAL juhendajale

VII OSA

Seitsmendal koolituspäeval õpime tegema tootefotosid. Toimub suur fotostudio-päev, kus pildistame üles osalejate tooted.

Lisaks nõuanded ja soovitused heade tootefotode tegemiseks kasvõi oma nutitelefoniaga.

1. tund - Fotostudio päeva sissejuhatus (45 min)

Kordamine ja kohaletulek (5 min)

Eesmärk: enese panuse tunnetamine projektis

Abivahendid: puuduvad

Ülevaade: osalejad tunnetavad läbi keha oma panust käesolevasse meeskonnatöösse. Keha ei valeta!

Protseduur:

Ühes klassi otsas on 0 ja teises 10 punkti. Leia endale koht sellel graafikul, mõeldes, kui suure panuse oled sina ise andnud valminud toote loomisprotsessi. Õpilased leiavad oma koha sirgel.

Juhendaja küsib: Miks just siin? Kus keegi soovib, siis võib oma valikut kirjeldada või põhjendada.

JUHENDAJA: Kui sa oleksid andnud endast parima, siis kus sa oleksid sel graafikul seismas? Kas samas kohas? Õpilased, kes tunnevad, et oleks võinud olla kaugemal, leivad uue koha.

Anna alati endast parim!

JUHENDAJA: Kuna me seisame graafikul kõik kenasti hetkel isiklikul laineharjal ja meil on täna fotostuudio päev, siis teeme koos ühe grupipildi!

Tehakse koos grupipilt!

SISSEJUHATUS fototeemasse (5 min)

Eesmärk: tutvustada, mis toimuma hakkab ja milline on selle tegevuse mõte.

Abivahendid: telefon või fotokaamera

Ülevaade: Õpitakse valmistama lihtsat fotostuudiot ja tootefotosid

Protseuur: Juhendaja räägib lühidalt sellest, et suur osa meie elust, sealhulgas müügitegevus, kolib aina rohkem internetti. Aga veebis oma toodete müümiseks on vajalikud erinevad oskused ja nipid.

JUHENDAJA: Lisaks heale reklaamtekstile ja täpsetele tootekirjeldustele on väga olulised ka head tootefotod. Inimesed ei saa ju sinu toodet katsuda ning peavad tegema otsuse pildi järgi. Järelikult, peab see pilt teda ostma kutsuma! Võib juhtuda, et isegi väga head toodet ei osteta, sest pildid on kehvapoolsed.

**FOTO ON SINU TOOTE VISIITKAART
JA AITAB PÄRIS KINDLASTI
SINU TOODET PAREMINI MÜÜA!**

Kui on võimalust, siis telli tootefotod fotograafilt, kes on spetsialiseerunud nende tegemisele ja tunneb seda valdkonda kõige paremini. Aga fotograafilt toote piltide tellimine on päris kallis teenus.

Seetõttu on hea mõte alguses ise natuke kätt harjutada ja fotode tegemist õppida, lihtsate nippidega saab soovi korral piisavalt kenad tootefotod teha.

Täna õpime tegema tootefotosid, mida saaksid päris veebipoes kasvõi kohe kasutada!

Üldseid nõuandeid tootefotode tegemiseks: (kuni 15 minutit)

Abivahendid: 📄 Tööleht nr. 8

Protseduur: Juhendaja räägib lühidalt tootefoto olulisusest ja milline võiks üks hea tootefoto olla. Vaadatakse üheskoos näiteid ja arutletakse grupis. **Soovitav on teha lühike slaidiesitlus koos näidetega!** Võimalusel võiks appi paluda fotograafiahuvilise lapsevanema või professionaalse fotograafi.

- Sinu tootefoto peaks näitama toodet võimalikult sellisena, nagu see tegelikult on. Või siis natuke ahvatlevamana! Hea foto toob toote head küljed ja eripära välja.

- Pilt võiks olla selge ja pigem neutraalne.
- Kui su pilt on ebaterav ja liiga kirju, siis võib juhtuda, et ostja ei taha kaupa osta, sest pildil paistab asi välja inetum kui päriselt. Või ei paista toode lihtsalt kirjul taustal üldse välja.

Juhendaja näitab kõrvuti kahte pilti, milline tundub parem? Miks?

Arutelu rühmas, argumendid.

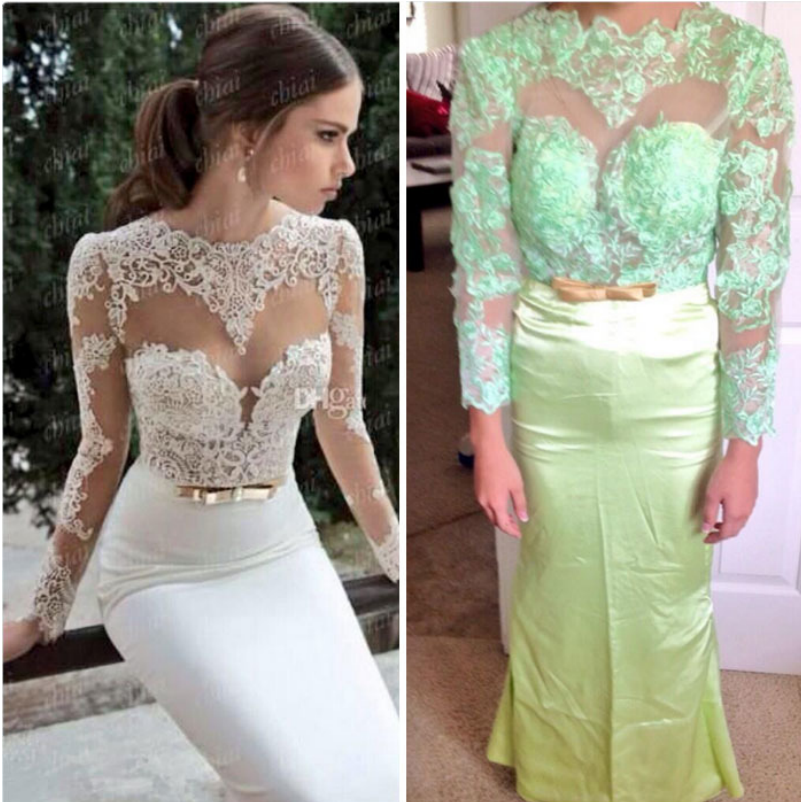
- Päris kindlasti ei või varastada oma toote müümiseks teiste fotosid!
- Mäletad, mida me rääkisime autorikaitsest - sa ei tohi ilma luba küsimata kasutada teiste müüjate täpset tootedisaini, samuti on fotodega. See on samasugune vargus, nagu sa võtaksid teise inimese rahakotist raha ilma luba küsimata endale.
- Sest see ei ole sinu foto, selle pildi autoriõigused ei kuulu sulle!
- Samuti ei tohiks tootefotot liiga palju ilustada või moonutada. Sel juhul võib juhtuda, et ostja ostab kauba, mida hiljem ei taha ja sa **pead selle tagasi võtma! Ja raha tagasi maksma!**

Aga uurime ise järgi ja teeme GOOGLE PILDIOOTSINGU sõnadega:

online shopping fails

Juhendaja võiks võimalusel lasta otse arvutist tulemuse seinale, või kasutada varem salvestatud kuvatõmmiseid.

Samantha Tan
@SamGotThatTan

Follow

Never again will I order a dress from China. Never again 😂

1:18 AM - 3 May 2014

🔄 29,764 ❤️ 34,949

Foto: https://www.boredpanda.com/funny-online-shopping-fails/?page_num=2

Näete, kõikidel nendel pildidel on ostjad saanud tootefotot uskuma jäädes oma ostudega korralikult petta.

Kahjuks on päris tavaline juhus, et kaugel maal asub müüja, kes on võtnud kuskilt moefirma lehelt ilusa kleidi pildi ja pannud selle väga hea hinnaga müüki. Tegelikult aga saab ostja täiesti suvalise toote, olgu siis valet värvi või lihtsalt kehvade kvaliteediga. Või siis on müüa "unustanud" toote mõõdud ja muu olulise pildile lisada ning ostja saab põrandavaiba asemel tibatillukese joogiklaasi aluse.

**TEE NII, ET SINU FOTODEGA
JA TOOTEKIRJELDUSTEGA
SEDA EI JUHTUKS!**

**Nüüd tead, kui oluline on oma tooteid müüa heade fotodega!
Aga millised võiksid olla sinu tootefotod?**

• **Siin on mõned nõuanded:**

- Kui sul on veebipood olemas, siis uuri, millised on tehnilised nõudmised sinu pildile. Milline peab olema faili formaat ja lubatud/soovitav suurus, foto proportsioonid ja soovitud tausta osas.
- Mõtle, milline taust ja värvilahendus võiks kõige paremini sobida selles keskkonnas sinu kaupa esile tooma. Uuri teiste poodide pilte! Eriti nende poodide, kellel on palju müüke. Aga ära kopeeri!
- NEUTRAALNE taust sobib peaaegu alati! Näiteks heledaid hallikaid toone on taustana kergem pildistada kui päris valget tausta.

Näiteks sellel pildil on mõnus meeleolu ja sobiv neutraalne taust.

Foto: Marianne S, <http://heegeldab.blogspot.com.ee/>

- Tavaliselt piisab, kui teed tootest ühe pilkupüüdva üldpildi ja 3-4 fotot olulistest detailidest. Algul võib muidugi teha rohkem fotosid, et oleks, mille hulgast valida.
- Samuti mõtle, kes on sinu ostja ja milline pilt võiks temas kutsuda esile õige emotsiooni. Ehk mis võiks kutsuda teda just sinu toodet ostma!
- LEIA oma fotodele LÄBIV DETAIL VÕI STIIL!
- Kogemuste kasvades võid lavastada üha põnevamaid ja omapärasemaid tootefotosid!

Näide: Fotod elavast tulest ei jää valgel taustal just kuigi pilkupüüdvad.

- Tootefotode puhul on tavaliselt pildistamine vaid üks etapp, enamasti tehakse piltidele ka järeltöötlust, mille käigus saab peita väikeseid vigu ja parandada üldmuljet.

- **Järeltöötlus** võib võtta palju rohkem aega, kui piltide tegemine ning kehvast fotost ei saa head pilti ka seda töödeldes. Enamus korralikke pilditöötlusprogramme on kallid. Alustajale leidub ka tasuta programme, vaata ringi, katseta ja leia enda vajadustele sobiv!
- **Instagram** võib alguses olla täiesti piisav. Aga ära kasuta selliseid moonutavaid filtreid, mis toote ebaloomulikuks teevad - muuda vajadusel vaid pisut kaadri heledust/tumedust, lõika välja meeldiv kaader või paranda veidi värve.
- **Tootefoto peab olema loomulik ja moonutusteta!**

Praktiline töö ja tehnilised nõuanded ehk fototeemasse sisseelamine: (kuni 15 min)

Abivahendid: pappkast 60cm X 60 cm või suurem, suured valge paberi lehed, käärid/vaibanuga, liimipulk, papitükid, **TÖÖLEHT nr. 8**

Protseduur: Toimub VALGUSKUUBIKU valmistamine ning juhendaja poolt kaasa võetud toote näidispildistamine juhendaja nõuannete saatel. Valguskuubiku võib juhendaja ka aja kokkuvõtteks varem valmis teha ning näidata tunnis videomaterjali vastava tööjuhendiga!

Ilusad tootefotod saab kasutades naturaalselt valgust. Aga meie kliimas on siseruumides suurem osa aastast loomuliku valguse kasutamine keerukas või päris võimatu. Seetõttu on kaval mõte ehitada endale valguskuubik.

Valguskuubik on lihtne abivahend, et teha professionaalseid tootefotosid. Taust on sujuv ja varjud ei ole teravad ning valgus fotodel on hajutatud. Seetõttu paistab toode fotol ilma teravate varjudeta tõepärane ja meeldiv välja.

Aga vaatame pilti või videot: <https://youtu.be/VBxo6rbHtBM> (kuni 3:00)

Et valmistada valguskuubikut on sul vaja vaid:

-suurt pappkasti

-õhukest ja läbikumavat valget paberit või riiet

-kääre, soovi korral ka joonlauda ja pliiatsit

-liimi ja/või kahepoolset teipi

-suurt heledat paberit taustaks

-lisaks 2-3 ühesuguse pirniga, ehk sarnase valgustemperatuuriga lampi

Foto: Tom Marshall, (CC BY-SA 4.0)
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:DIY_Lightbox.jpg

Foto: Kirby Kerr, (CC BY 2.0)
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Homemade_Inexpensive_Lightbox.jpg

TEE NII:

- Lõika kasti peale ja külgedele näiteks vaibanoaga hästi suured avad - peaaegu servadeni.
- Kleebi aukude ette läbikumav valge paber (või riie)
- Kinnita kasti sisse suur paber taustaks nii, et sel ei oleks teravat nurka ehk murdekohta.
Pehme kurv taustapaberil ON OLULINE!
- Säti ümber valguskuubiku 2 - 3 lampi.
- Ongi valmis! Nüüd võime hakata pildistama!
- Erinevaid valguskuubikuid ja muid tootefoto tegemise abivahendeid võid osta ka näiteks fotopoodidest. Müügil on isegi spetsiaalsed mobiilistatiivid.

Pildistamiseks ettevalmistamine (5-10 min):

Mõned soovitused: Tootefoto pildistamiseks on sul lisaks vaja veel:

- statiivi või alust, millega kaamera või telefon fikseerida
- tausta
- valgustust
- kaamerat või mobiili kaamerat
- toodet

Algul sobib kõige paremini hele neutraalne taust, aga mõnes olukorras võib olla taust hoopis punane, must, hõbedane või mõnda muud värvi jne.

Katsetage erinevaid valguslahendusi! Lampide erineva asetusega ja fotoaparaadi asukoha ning fokuseerimisega mängides, saame luua erinevaid meelolusid ja valgusmänge. Head fotod sünnivad harjutamise ja proovimise tulemusena!

- **Juhendaja näitab oma kaasavõetud tootega ette, kuidas lavastada fotosid - valida kaadrit, fokuseerida, sättida taustavalgust, et teha tootefotosid.**

- **Seda lähtuvalt oma fotoaparaadi omadustest ning isiklikest oskustest.**

Näiteks projekti "Praktilised ettevõtluskuud ettevõtjatega" raames õpetab juhendaja, kuidas kasutada peegelkaamerat, statiivi ja stuudio püsivalgusteid tootefotode tegemisel. Teema lahtiseletamiseks esitletakse eelnevalt värvikas ja põhjalik slaidiseeria.

Võimalusel võiks fotoaparaat olla ühenduses arvutiga ja järgnev pildistamisprotsess otseülekanadena ekraanile kuvatud.

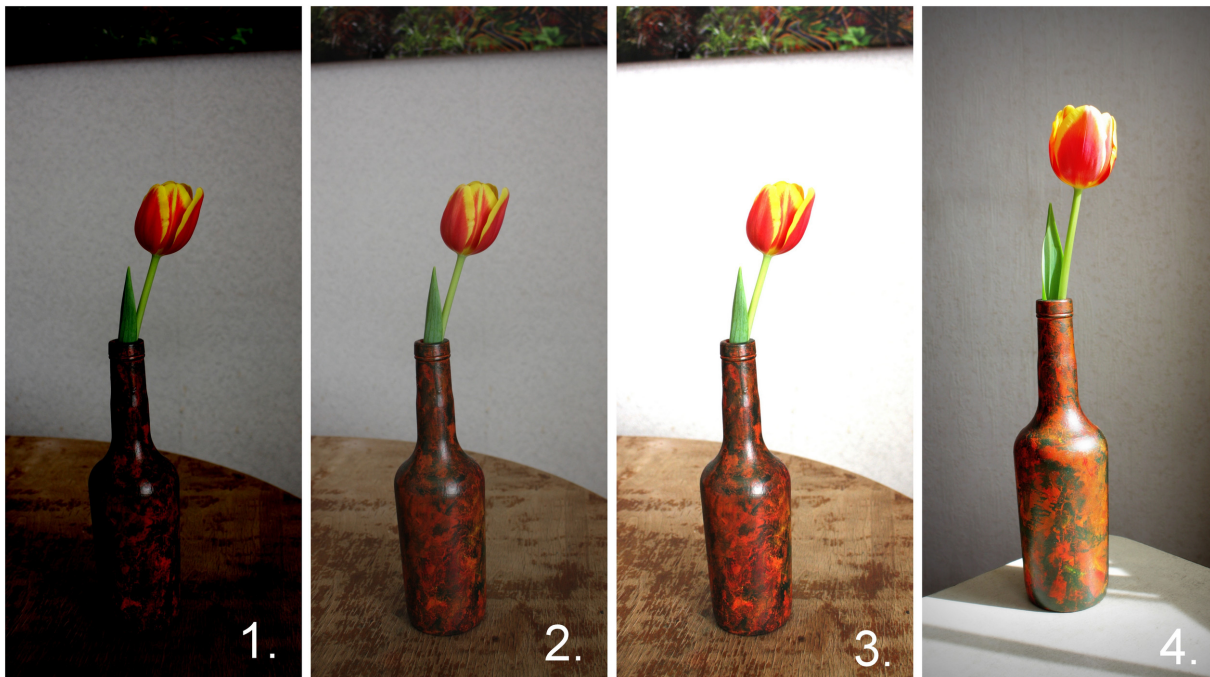

Nii saaks õpilased juhendaja kommentaaride saatel tegevust otsepildis jälgida ja õppida. Samuti võib juhendaja valminud pildid vahetunnis arvutisse alla laadida, et neid järgmise tunni algul osalejatele näidata koos selgitustega.

Kui see pole tehniliselt võimalik, sobib ka järgnevaga sarnane näide:

Vaadake järgmist pilti, missugune pilt tundub kõige ilusam selles rivis? Kindlasti nr. 4? Toon välja mõned põhjused, miks see nii on.

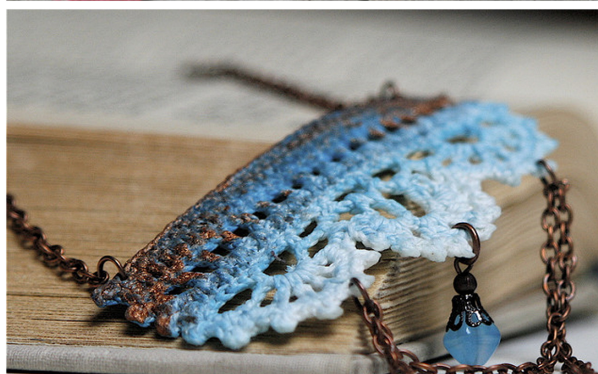

- 1) Pildil on liiga vähe valgust, liiga lühike säriaeg.
- 2) Hall tuhm valgus, lühike säri, pildil ei tõuse miski esile.
- 3) Liiga palju valgust, liiga pikk säriaeg, pilt on "üle põlenud".
- 4) Loomulik valgus, neutraalne taust, pilt tundub elus.

Märkus: Võimalusel võiks inspiratsiooniks näidata valikut häid tootefotosid.

Fotod: Marianne S, <http://heegeldab.blogspot.com.ee/>

Vahetund!

ÕPPEMATERJAL juhendajale

VII OSA

2. tund - (45 min)

Praktiline töö ehk tootefotode tegemine (40 minutit)

NB! Vajadusel ja võimalusel võib fotopäev olla ka pikem!

Abivahendid: (eelmises tunnis valminud) valguskast, kolm ühesuguse valgustemperatuuriga pirniga lampi. Kui on suuremaid tooteid, siis vajadusel ka suurem hele paber või kangas taustaks. Tooted ja fotode lavastamiseks vajalikud lisadetailid - oleneb toodete iseloomust. Võimalusel ka statiiv ja fotokaamera. Juhul, kui neid pole, siis saavad õpilased teha pilte oma mobiiltelefonidega. Hea oleks mõelda välja alus, millele pildistamise ajaks telefoni toetada saab - näiteks lihtne papist mobiilistatiiv.

Siinkohal võib vaadata videot, kuidas papitükist oma telefonile statiiv teha?

<https://digitark.ee/kuidas-kaeparastest-vahenditest-telefonile-statiiv-teha/>

Projekti "Praktilised ettevõtluskuud ettevõtjatega" fotopäeval kasutatakse peegelkaamerat, objektive, statiivi ja komplekti stuudio püsivalgusteid. Stuudiopäeva järel valmistab projekti läbiviija koolituspäeval tehtud fotodest **fotoportfoolio**, milles osalevate õpilaste koduteemalised tootefotod, hakkavad pilku püüdma kooli kodulehel ning aadressil: <https://kaasaja.ee/tootefotode-portfoolid/>

Protseduur: juhendaja julgustab õpilasi uusi teadmisi kohe ellu rakendama ja oma tooteid pildistama asuma. Samuti selgitab reegleid, kuidas pildistamine toimub:

- Olenevalt õpilaste arvust on osalejale/meeskonnale aega 3 kuni 10 minutit.
- Õpilane asetab oma toote kuubikusse nii, et selle näeks tema arust kõige parem välja, soovi korral lisab detaile foto huvitavamaks muutmiseks.
- Teravustab juba statiivile paikapandud fotoaparaadi ja teeb mõned fotod.
- Juhendaja vaatab läbi objektiivi ja teeb ka ise kordusfoto.
- Õpilane võib teha lisaks fotosid ka enda mobiili kaamera või kaasavõetud fotoaparaadiga, võrdluseks ja meenutuseks.

Juhul, kui osalejaid on palju, siis võib tootefotode tegemiseks planeerida pikema pildistamise või jagada teooria ja praktika eraldi päevadele.

Kui kellelgi on erilised ja suuremad tooted, mis valguskuubikusse ei mahu, siis tuleb leida loovaid lahendusi! Suuremate toodete pildistamiseks kasutatakse fototausta või tootepildistuslauda. Näiteks sellist - valge kanga, klambrite ja tooli abiga saab selle ka ise valmistada!

Tootepildistuslaud. Foto:

<https://35mm.ee/tootefoto/1375-falcon-eyes-tootepildistuslaud-60-x-116-cm.html>

Seejärel toimub tootefotode pildistamine, mida iga juhendaja viib läbi vastavalt oma kaamerale ja kogemustele erinevalt.

Tunni lõpetamine (5 min):

Niisiis, saite natuke uurida tootefoto saladusi, kuidas tundub?

Soovitan teil ise edasi katsetada ja uurida! Mida rohkem pilte teed, seda paremini see välja tuleb. Võibolla avastad endas hoopis uue kutsumuse ja sinust saab kunagi suurepärase tootefotograaf!

Hea mõte on minna ka tootefotode kursusele või võtta mõni e-kursus veebist, olemas on päris asjalikke e-kursuseid ja seda isegi tasuta!

Soovitan teil soovi korral katseta ise kodus oma tootest fotode tegemist!

Kui sulle tundub, et uus foto on parem, kui täna tunnis tehtud, siis saada see juhendaja e-mailile (mis ajaks). Kirjelda paari sõnaga, miks uus foto sulle parem tundub? Ülesanne ei ole kohustuslik.

Linke ja lisalugemist juhendajale:

Fotod isetehtud lihtsatest valguskastidest:

Foto: Kirby Kerr, (CC BY 2.0)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Homemade_Inexpensive_Lightbox.jpg

Foto: Tom Marshall, (CC BY-SA 4.0)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:DIY_Lightbox.jpg

Nõudmised fotodele Amazon'i keskkonnas (eesti keeles):

http://www.olev.ee/fotoblogi/fotostudio/fotograaf/amazoni_tootefotod.html

Tootefoto hinnast, eestikeelne

<https://www.studio.com/tootefoto-hind/>

Picasa – lihtne tasuta pilditöötlusprogramm (muutub Google Photos'ks)

<https://digitark.ee/picasa-lihtne-tasuta-eestikeelne-pilditootlusprogramm/>

Techradar. 10 parimat pilditöötlusprogrammi

<https://www.techradar.com/news/the-best-free-photo-editor>

Kunstimeistrid. Fotograafia lühikursus

<https://kunstimeistrid.ee/fotograafia-luhikursus/>

Siit leiab ingliskeelse juhendi, kuidas teha soodsalt töötav valguskast:

<http://strobist.blogspot.com/2006/07/how-to-diy-10-macro-photo-studio.html>

Tootepidustuslaud, näide:

<https://35mm.ee/tootefoto/1375-falcon-eyes-tootepidustuslaud-60-x-116-cm.html>

Hea artikkel sellest, Mida sul on vaja selleks, et pildistada kodus tootefotosid?

<https://blog.photopoint.ee/fototehnika-nouanne-mida-sul-on-vaja-selleks-et-pildistada-tootefotosid-kodus/>

Lihtne ingliskeelne tootefoto juhend mobiiliga pildistamiseks loomulikus

valguses: https://www.youtube.com/watch?v=pNEACN_UwMo

Kuidas papitükist oma telefonile lihtne statiiv teha?

<https://digitark.ee/kuidas-kaeparastest-vahenditest-telefonile-statiiv-teha/>

Tootefoto tegemise abivahendeid fotopoes:

<https://www.photopoint.ee/studio?fg=542>

Kuidas tootefotosid pildistada (materjali on veebis palju, töötav märksõna - DIY Product Photography)

<https://www.wix.com/blog/2015/06/11-tips-for-effective-product-photography/>

Youtube video valguskasti tegemiseks:

<https://www.youtube.com/watch?v=T6fnHEvLyAE>

Tasuta kursus, ingliskeelne, nõuab registreerimist

<https://www.photigy.com/course/kick-in-product-photography-course-for-beginners/>

Tasuline kursus, eestikeelne <http://www.fotokursus.ee/course/tootefotograafia/>